Резюме на решение на Комисията

от 10 декември 2015 година

относно производство по член 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз

(Дело AT.39767 — BEH Electricity)

(нотифицирано под номер C(2015) 8860)

(само текстът на английски език е автентичен)

(2016/C 334/06)

На 10 декември 2015 г. Комисията прие решение относно производство по член 102 от Договора за функционирането на ЕС. В съответствие с разпоредбите на член 30 от Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета ([1]) *с настоящото Комисията публикува наименованията на страните и основното съдържание на решението, включително наложените санкции, взимайки предвид законния интерес на предприятията относно опазване на търговските им тайни.*

1. **Въведение**

(1) Делото се отнася до териториалните ограничения за препродажба, съдържащи се в договорите за продажба на електроенергия на пазара за доставка на едро на електроенергия по свободно договорени цени в България от страна на изцяло притежаваните дъщерни дружества на Български енергиен холдинг ЕАД (БЕХ) — Националната електрическа компания ЕАД (НЕК), ТЕЦ Марица Изток 2 ЕАД, („ТЕЦ Марица Изток 2“) и АЕЦ Козлодуй ЕАД („АЕЦ Козлодуй“) (наричани по-нататък общо „дъщерните дружества на БЕХ“).

2. **Процедура**

(2) На 27 ноември 2012 г. Комисията откри производство за приемане на решение по глава III от Регламент (ЕО) № 1/2003 и на 12 август 2014 г. прие изложение на възраженията (ИВ), в което се посочват предварителните опасения на Комисията относно конкуренцията. Тези опасения бяха свързани с териториалните ограничения за препродажба на електроенергия, съдържащи се в договори, които дъщерните дружества на БЕХ сключват с трети страни. ИВ представлява предварителна оценка по смисъла на член 9, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1/2003. БЕХ бе уведомен за тази оценка на 14 август 2014 г.

(3) На 25 ноември 2014 г. БЕХ представи своя отговор на ИВ. На 16 януари 2015 г. се състоя устно изслушване.

(4) На 15 май 2015 г. БЕХ предложи ангажименти, с които да разсее опасенията, изразени от Комисията („първоначални ангажименти“).

(5) На 19 юни 2015 г. бе публикувано известие в *Официален вестник на Европейския съюз* ([2]) в съответствие с член 27, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 1/2003, в което се прави резюме на делото и на първоначалните ангажименти, а заинтересованите трети страни се приканват да представят своите мнения относно тези ангажименти в срок от един месец от публикуването.

(6) На 8 септември 2015 г. Комисията уведоми БЕХ за получените от заинтересованите трети страни мнения след публикуването на известието. На 16 октомври 2015 г. БЕХ предложи преразгледани ангажименти („окончателните ангажименти“).

(7) На 30 ноември 2015 г. бе проведена консултация с Консултативния комитет по ограничителни практики и господстващо положение. На 2 декември 2015 г. служителят по изслушването представи своя окончателен доклад.

3. **Опасения, изразени в предварителната оценка**

(8) Според предварителната оценка за съответен продуктов пазар се счита пазарът за доставка на едро на електроенергия по свободно договорени цени. Освен това Комисията изрази предварителното становище, че пазарът за доставка на едро на електроенергия по свободно договорени цени е национален по обхват. Въз основа на дела на продажбите на дъщерните дружества на БЕХ в доставките на електроенергия по свободно договорени цени и на липсата на значителен конкурентен натиск, оказван от други производители или от внос, предварителната оценка на Комисията е, че БЕХ се намира в господстващо положение на пазара за доставка на едро на електроенергия по свободно договорени цени в България.

(9) Според предварителната оценка БЕХ е злоупотребявал с господстващото си положение на свободния пазар на едро за доставка на електроенергия в България, което представлява нарушение на член 102 от Договора, като е налагал клаузи за местоназначение в договорите, сключвани от дъщерните дружества на БЕХ за доставка на едро на електроенергия по свободно договорени цени на субекти, различни от крайните потребители.

([1]) ОВ L 1, 4.1.2003 г., стр. 1.

([2]) Съобщение на Комисията, публикувано в съответствие с член 27, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета, по дело AT.39767 — BEH Electricity (ОВ C 202, 19.6.2015 г., стр. 2).

(10) Комисията счита, че БЕХ не е предоставил достатъчно доказателства, че поведението му може да бъде обективно оправдано или че то е необходимо, за да се постигне повишаване на ефективността, което би могло да противодейства на вероятните отрицателни ефекти върху конкуренцията, без да се премахва ефективната конкуренция.

(11) В предварителната оценка на Комисията се заключава, че практиката на БЕХ има потенциален ефект на поставяне на бариери пред търговията между България и други държави членки, като по този начин нарушава разпределянето на електрическата енергия в рамките на единния пазар и засяга ликвидността и ефективността на пазарите на електроенергия.

4. **Ангажиментите и допитването до участниците на пазара**

(12) БЕХ изрази несъгласие с предварителната оценка на Комисията. Дружеството обаче предложи ангажименти, чиито най-важни елементи са следните:

а) БЕХ ще създаде енергийна борса в България с помощта на независима трета страна с експертен опит относно функционирането на енергийни борси;

б) БЕХ ще предложи поне определени количества електроенергия на пазара ден напред на борсата (които ще се увеличават всяка година в съответствие с количествата, търгувани от енергийните борси в региона през първите години от тяхната дейност) чрез споразумения за осигуряване на ликвидност, сключени между БЕХ и неговите дъщерни дружества и енергийната борса; профилът на предлаганите количества ще се променя на месечна, дневна и часова основа в зависимост от моделите на товаровия профил в България;

в) БЕХ и неговите дъщерни дружества ще предлагат обемите на пазара за сделки за ден напред на максимална цена въз основа на разходите на дъщерните дружества на БЕХ;

г) в началото обемите електроенергия, предлагани от БЕХ и неговите дъщерни дружества, ще бъдат само почасови продукти; от втората година на функционирането част от продуктите могат да се предлагат като блокови продукти (с продължителност между 3 и 24 часа);

д) БЕХ ще прехвърли собствеността на енергийната борса в срок от шест месеца след официалното уведомление за решението на Комисията и ще прехвърли нейния капитал на българската държава, чиито права ще се упражняват от Министерството на финансите.

(13) Срокът на изпълнение на ангажименти ще започне от датата на уведомлението за решението относно ангажиментите и ще изтече пет години след началото на функционирането на енергийната борса. БЕХ също така ще назначи управител, който да контролира как БЕХ спазва ангажиментите.

(14) Освен това БЕХ и неговите дъщерни дружества незабавно ще престанат да включват клаузи за местоназначение или мерки с равностоен ефект в своите двустранни договори за доставка на електроенергия.

(15) В коментарите, получени в отговор уведомлението относно допитването до участниците на пазара по член 27, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 1/2003, са изразени някои съмнения относно гаранциите за достатъчна ликвидност на пазара за сделки ден напред. С цел да се вземат предвид резултатите от допитването до участниците на пазара БЕХ предложи да се ангажира само да предоставя почасови продукти на пазара за сделки за ден напред на енергийната борса, както и да гарантира, че достатъчни количества, предлагани от самия него и от неговите дъщерни дружества на пазара за сделки за ден напред, ще бъдат налични за покупка от трети страни.

(16) По тази причина БЕХ измени първоначалните си ангажименти и на 16 октомври 2015 г. представи преработено предложение.

5. **Заключение**

(17) Комисията счита, че окончателните ангажименти, предложени от БЕХ, са подходящи и необходими, за да бъдат разсеяни опасенията, изразени от Комисията в предварителната ѝ оценка. БЕХ не предложи по-малко обременяващи ангажименти в отговор на предварителната оценка, които да разсеят по подходящ начин опасенията на Комисията.

(18) Комисията обявява окончателните ангажименти, предложени от БЕХ, за обвързващи, с цел да се отговори на опасенията на Комисията, изразени в предварителната ѝ оценка.